

דבר חודש בחודשו

בס"ד

מתורתו של הגאון הגדול רבי יואל שורץ שליט"א

עלון 66 - אלול 1 תשפ'

מיקום חודש אב – הכנה לחודש אלול

משמעות חורבן הישוב היהודי בחברון בי"ח אב שבת פרשת עקב שנת תרפ"ט

[השנה היא השנה הצ"א לחורבן חברון שהיה אחר הטבח האכזרי שהביא לסיום הישוב שהתקיים שנים רבות מאז שנתייסד על ידי רבי מלכיאל אשכנזי ממגורשי ספרד. (91) היא גימטריא של השמות הקדושים אדנות 65 והויה 26) כשבשנת אדנות לחורבן והטבח, בפורים של תשנ"ד היה מעשהו של ברוך גולדשטיין במערת המכפלה במטרה להציל את הישוב היהודי החדש מתכנית הערבים לעשות חלילה פוגרום חדש. והשנה נוצרה הזדמנות להשוות יחס מדינת ישראל לאסון לבנון בנמל ביירות בי"ד אב למרות שלבנון היא מדינת אויב ולא מעט פיגועים יצאו משטחה, ובכל זאת ישראל הציעה עזרה והיא מקיימת בכך את הכתוב (משלי כה' כא, כב'): "אם רַעַב שִׁזְאָף הֶאֱכִלְהוּ לֶזֶם וְאִם צָמֵא הִשְׁקָהוּ מַיִם. ...וְהַשֵּׁם יִשְׁלַם לָךְ" [חז"ל דרשו במקום ה' ישלם לך ישלימנו לך, והכוונה את האויב שיעשה שלום עמך, ולכן ישראל השאירה על החבילות את הכיתובים בעברית במטרה שידעו הלבנונים מי מסייע להם כדי ליצור שלום, אך קשה להאמין שזה יעזור] כי תושבי חברון הערבים טבחו ביהודים שעזרו לעיר להתפתח וריפאו במוסד הרפואי הדסה את תושבי המקום חנים והיו כפויי טובה למטיבים להם. ונקיים בכך את מה שעשתה לאה אמנו שקראה לבנה בשם ראובן, שלפי רז"ל קראה כן לומר ראו מה בין בני לבן חמי, דהיינו, להשוות בין ראובן שלא קטף דבר ששייך לבעלים והקפיד על הגזל והביא רק דודאים, למרות היותו ילד, לבין עשיו שלמרות שמכר חלקו במערה טען נגד קבורת יעקב שם ועוד. להראות את הפער שביניהם בעניין הזהירות בזכות הממונית של הזולת, גם אנו בחרנו לציין את הפער בהתנהגות יהודים לבין העמים האחרים, ביחס לאדם, ובמיוחד בעניין הכרת הטוב, שעם ישראל מצטיין בשניהם]

לכאורה יש רמז בין שם המקום לאסון שקרה בו, השם חברון אותיות חורבן, העיר ימית שנמחקה רמוז הדבר בשמה כי ימית מלשון מוות, וכן גוש קטיף גם בשמו יש רמז המילה 'קטיף' מלשון נקטף, וחז"ל לימדו שהשם של אדם או שם מקום השם גורם .

לעומת זאת הגימ' של השנה "תרפ"ט" ועוד 1 הכולל הן שוות לגימ' של המילים "חורבן שהוא בניין" = 700. וכן בגימטריא "הבונה ירושלים הויה". אולי זה יבאר לנו את הסיבה מדוע הזכות הגדולות של הישיבה והישוב היהודי לא עמד להם וחרבו, כי ישיבת חברון ההרוסה בנתה בירושלים והיתה סיבה לפריחת התורה בארץ עקב המעבר לירושלים. לכן הישיבה, לא נקראת בשמה המקורי סלבודקה כאחותה שבבני ברק, אלא כונתה בשם ישיבת חברון לומר שהיא המשך של הישיבה בחברון ולא של הישיבה עלתה מהגולה. אולי זה מסביר לנו מדוע העיר חברון שהיא בעלת זכויות רבות כמו שנמנה בהמשך חלק מהם, וגם היה לה זכות התורה לא הגנה עליהם, והרי התורה מצילה ומגינה.

מהזכויות הרבות של חברון:

היא מקום קבורת אדם וחיה – אדם הראשון יציר כפיו של הקב"ה ואב האנושות. וכן מקום קבורת האבות שהם

אבות האומה הישראלית - אברהם ושרה יצחק ורבקה, יעקב ולאה. ולשם הלך כלב, לבקש מהם להתפלל עליו שינצל מעצת המרגלים. כלב גם ירש את העיר, (היינו את סביבותיה כי עצמה עיר מקלט) וגירש את הענקים שבה, וזה בא לו בזכות שהתפלל שם להינצל מעצת מרגלים [מסתבר שהיה בזה חלק מתיקון החטא של המרגלים].

בגמרא (ב"מ פ"ה ב') מסופר שהאבות מתפללים על גאולת ישראל. ויש בחברון יום פורים בי"ח כסלו, שנקבע על הנס שנעשה לקהילה היהודית על ידי שלושת האבות! זה תמצית הסיפור: שליט אכזר תבע מהישוב היהודי סכום עתק, ואיים שאם לא הוא ישרוף חצי מהם ואת השאר ימכור לעבדים ונתן להם זמן שלושת ימים בלילה האחרון לפני סוף הזמן באו אליו שלושה זקנים ואילצו אותו לתת להם את הסכום שדרש מהיהודים והוא נאלץ לאסוף מבייתו וצירף לכך את התכשיטים עד שנתמלא הסכום בדיוק, ביום השלישי באו שלוחי השלטון לגבות את הכסף כאשר דפקו על דלת הכניסה השמש שבא לפתוח נתקל בשק מלא הכסף שנלקח מהשליט ואז נודע גודל הנס ונקבע ליום הצלה כפורים.

גם בית הכנסת אברהם אבינו נקרא בשם זה בגלל שפעם ביום כיפור חסר עשירי למנין והופיע אברהם אבינו להשלים את המניין! כך הם היו בטוחים כי הזקן האלמוני שהופיע לקראת הערב לפני כניסת היום להשלים את המניין נעלם במוצאי יום הכיפורים. סיפור דומה קיים באחד מבתי כנסת בעיר העתיקה הקרוא על שם אליהו הנביא בגלל שהוא השלים את העשירי למניין.

(גם השנה התפרסם מופת כעין זה שרבי שלמה גאנצפריד בעל ה"קיצור שלחן ערוך" בא מעולם האמת להשלים מניין כדי ללוות נפטר לקבורה שבגלל השעה המאוחרת וסכנת הקורונה נמצאו רק תשע איש, והנה הגיע אדם לא מוכר למשפחה שטען שהוא קרוב לנפטר והשלים את המניין וכאשר נשאל לשמו אמר גאנצפריד כשם המשפחה של מחבר הקיצור שלחן ערוך ונעלם. והנפטר היה אדם שכל ימיו למד וחי על פי קיצור שלחן ערוך, והיה זה כעין מה שמסופר בקדמונים על מסכת חגיגה שבאה בדמות אשה מעוטפת שחורים להתאבל על גלמוד שעסק בלימוד מסכת זו באופן מיוחד. ואף שמת פטור מהמצוות וכיצד הוא הצטרף למניין, בספר חסידים מבואר חידוש גדול כי צדיקים חייבים במצוות גם לאחר מותם, כמו שרבנו הקדוש שלאחר מותו היה מופיע בכל ליל שבת בביתו ומקדש לאשתו, וראה גליון הש"ס כתובות ק"ד).

גם מערת המכפלה היא השער שעוברים בו הנשמות לגן עדן התחתון. גם בבית המקדש לקראת הקרבת התמיד היו שואלים אם האיר השחר שהוא זמן ההקרבה היו אומרים: "האיר השחר עד שבחברון" כדי להזכיר זכות אבות. הבעלות הראשונה של עם ישראל בארץ הייתה קניית מערת המכפלה על ידי אברהם אבינו. וחז"ל אמרו שעליה ועל קבר יוסף והר הבית אומות העולם לא יכולים לערער עליהם כי נקנו בכסף מלא. (יעקב הרצוג שהיה הנציג הראשון של המדינה באו"ם הציג בפני החברות שם את המסמך המעיד את בעלות היהודים על המקום שנעשה על ידי רכישת המקום (כתוב בפרשת חיי שרה). גם מלכות דוד אבי המשיח החלה שם – [המשיח כידוע

אלא במישור הרוחני כאמור בכתוב " אֶף תִּירָא אֹתִי תִקְוִי בּוֹסֵר...". לכן נשתדל בס"ד להבין מה הדבר מחייב אותנו.

לפי הגמרא יומא (ל"ט ב') לבנון במקרא הרבה פעמים הכוונה לבית מקדש שנקרא בשם זה בגלל שמלבין חטאיהם של ישראל, וכמו שהיה ביום כיפור שהצמר האדום שבראש השעיר המשתלח לעזאזל הלבין אחר סדר העבודה והתשובה שהיו נעשים בבית המקדש, ומסתבר שמצטרף לזה גם העובדה שהמקדש היה מרוצף בקורות ארז מהלבנון וכלשון הכתוב (שיר השירים ג' ט') "אֶפְרַיִן עָשָׂה לֹא הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה בְּעֵצֵי הַלְבָנוֹן" וכו' שהכוונה למקדש]. ומשה רבנו שהתחנן הרבה (דברים ג' כ"ה): "אֶעֱבְרָה יָא וְאָרָאָה אֶת הָאָרֶץ הַטּוֹבָה אֲשֶׁר בְּעֵבֶר הַיַּרְדֵּן הֲהִיא הַטּוֹב הַזֶּה וְהַלְבָנוֹן", שהכוונה לבית המקדש (רש"י על פי חז"ל).

הדבר היה לקראת ט"ו באב שהיה יום חג גם לסיבות חיזוק ענייני המקדש כמו השמחה בגמר הכנת העצים למזבח, וסילוק השומרים שמנעו מעשרת השבטים לעלות לרגל. והיות והגל השני של מגפת הקורונה התפרץ בחודש תמוז שבו החלו ימי האבל על ירושלים והמקדש [המילים חודש תמוז הן בגימ' שווה לגימ' של "המילים קורונה הגל השני"] ורבותינו הסבירו שאותם אלפים שמתו במגפה שהייתה בימי דוד מתו בגלל שלא ביקשו את בית המקדש. ורבי שמעון בן מנסיא אמר כיוון שכשנפרדו עשרת השבטים ממלכות בית דוד ומהמקדש, היה בזה התרחקות גם מה' וכמו שקרה שהמלכים שלהם חטאו והחטיאו... לכן "אין מראים סימן יפה לישראל עד שיחזרו ויבקשו את שלושת הדברים ככתוב (הושע ג' ה'): אֲזָר וְיִשְׁבּוּ בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וּבִקְשׁוּ אֶת הַשֵּׁם אֲלֹהֵיהֶם וְאֵת דָּוִד מְלַכְכֶם וּפְזָדוּ אֶל הַשֵּׁם וְאֵל טוֹבוֹ בְּאֲזוּרֵית הַיָּמִים".

והנה בגל הראשון של הקורונה [שבלשון הקודש התרגום הוא; כתר ועטרה, ורמז לנו שישראל מכתירים בהם את ה'] כשסגרו את בתי הכנסת ובתי המדרש התפרסמו דברי הרמח"ל במאמר הגאולה שהשפע לעולם יורד דרך השער הגדול [המקדש הוא שער השמים] וכשהוא נסגר יורד השפע דרך מביט מהחלונות ומציץ מהחרכים [אלו בתי מקדש מעט = בתי הכנסת] ולפני שיפתח השער הגדול ייסגרו הפתחים הקטנים כי דבר אחד לדור ולא שניים, וציפייה לבניין המקדש החלה בלבנות אנשים אך כנראה לא דיה ולכן לא זכינו, וכעת מה שקורה בלבנון מעורר אותנו לזכור את בית המקדש שנקרא לבנון

עוד יתכן שזה קשור למלחמת גוג ומגוג שהאירנים צריכים להיות חלק ממנה ככתוב יחזקאל לח. וככתוב שהם יענשו משמים. והאיראנים העמידו את החיזבאללה נגדנו. והמילה אירן היא בגימ' 261 השווה לגימ' של המילים אצבע א-להים זה 261. והפסוק שבפתיח מורה על כך, הפלגות הנוצריות בלבנון מכונות נמרים [הררי נמרים]. והחיזבאללה שותף לאסד שמשמעו אריה [מעונות אריות], ואת המילים אתי מלבנון תבואי פירשו רז"ל שזה אמור בזמן קיבוץ הגלויות. ונתקיים גם הכתוב (תהלים ל"ז יב-טו, יז): "יב זָבִים רָשָׁעִים, לְצִדִּיקִים; וְזֹרֵק עֲלֵיוֹ שֵׁנָיו. יג א-דָּנִי וְשִׁוְךָ-לוֹ: כִּי-רָאָה. כִּי-יבֹא יוֹמוֹ. יד זֹרֵב, פְּתוּזוֹ רָשָׁעִים- וְדָרְכוּ קִשְׁתָּם: לְהַפִּיל, עָלָי וְאֲבִיוֹן; לְטָבוּזוֹ, יִשְׂרֵי-דָרְךָ. טו זֹרֵבָם, תְּבוּא בְלָבָם; וְקִשְׁתוֹתָם, תִּשְׁבְּרָנָה. יז. כִּי זְרוּעוֹת רָשָׁעִים, תִּשְׁבְּרָנָה; וְסוּמְךָ צִדִּיקִים הַשֵּׁם".

כנראה שהיה במקום הרבה נשק של החיזבאללה הוכחה לדבר ההודעות הסותרות למה שהיה במקום הפיצוץ! תחילה

מוצאו מדוד, אדם הראשון נתן 70 שנה מחייו כדי שדוד ייוולד יש סוברים שדוד הוא גלגול שלו שהוא צריך לתקן את חטא אדם הראשון, וכיוון שאנו באחרית הימים ורוב העניינים הצריכים תיקון הולכים ונתקנים, זה מוסיף פליאה למה חרבה אז חברון?

הסבר הדבר יתכן, על פי מה שקרה לצפת, שחרבה ברעידת אדמה שהיתה בשנת תקצ"ז שהרסה את העיר ונהרגו רבים מאד כשליש מתושבי הארץ שמנו בסך הכל 6,000 נפש וגם שם יש להתפלא, הרי שם היו תלמידי הגר"א שעלו במיוחד לבנות את הארץ לקדם את הגאולה, והיא הייתה גם בעלת זכויות רבות שהן היסוד של היהדות בתקופה האחרונה: השולחן ערוך, קבלת הארז"ל, סדר קבלת השבת שנתקן בצפת, והארז"ל אף אמר על צפת שהיא בגימ' תקע, על שם התפילה תקע בשופר גדול לחרותנו שהיא רמז לגאולה, ולמה אירע כך?

והנה החתם סופר גילה את דעתו כי סיבת הדבר הוא כבודה של ירושלים, לכן גם התנגד להילולא במירון כי חשש שהיא ממעטת בכבוד ירושלים. על פי דרכו נוכל להוסיף לאור העובדות שהיו, חורבן צפת הביא שתלמידי הגר"א עברו לירושלים וחיזקו את הישוב בעיר, ולא רק בתוספת אנשים אלא במעשים רבים בשטח, וזה גרם לפעילות של התיישבות גם מחוץ לחומות, והשפיעו על יוזמות של ההתיישבות ואם המושבות פתח-תקווה נוסדה על ידי תושבי ירושלים.

כך גם קרה בעקבות החורבן של חברון, הישיבה עברה לירושלים והפכה להיות מקום הגדול של עולם התורה בארץ. כי אמנם ישיבת עץ חיים הייתה קיימת אך הסתופפו בה אנשי הישוב הישן. עיקר תורת ארץ ישראל של ימינו הרבנים, הדיינים, ראשי ישיבות היו בעיקר לומדי ישיבת חברון שבירושלים, כך שירושלים נבנתה מחורבנה של חברון וכך גם כל הארץ, וזכות חברון עברה לסוכך על הישיבה בירושלים. כעין שקרה לחורבן גוש קטיף שם נוצרה האפשרות לגדל ירקות ללא חרקים שעד היום ירקות שגדלו באותה שיטה מכונים בפי עמך "ירקות גוש קטיף", להזכיר את זכות המקום שחרב, שגם חורבנו היה בו משום תועלת כי שפצל את הערבים בארץ: החמאס השתלט על הרצועה ויו"ש נשארה בידי הרשות הפלשתינאית, דבר שמונע לחץ לוותר על שטחים נוספים בארץ והישוב היהודי בארץ התחזק בכך שההתנחלויות התחזקו בגלל החלשות הלחץ נגדן עד שטראמפ אמר שאפשר לצרף אותן לשטחי המדינה. ומתקיימים על ידו דברי הכתוב (דברים ז' כ"ב): "וַיִּשְׁלַח הַשֵּׁם אֶלְקִיָּהוּ אֶת הַגּוֹיִם הָאֵל בּוֹפְנֵיהָ מוֹעֵט מוֹעֵט לֹא תוּכַל כַּלְתֶּם מִהֵרָ פֶּן תִּרְבֶּה עָלֶיךָ וְזֵית הַשְּׂדֵה".

מה יש ללמוד מהפיצוץ בלבנון בערב ט"ו באב

"פִּתְחוּ לְבָנוֹן דְּלִתִּיהָ וְתֹאכַל אֶשׁ בְּאֲרָזֶיהָ" (זכריה י"א א').
 "אֶתִּי מוֹלְבָנוֹן כָּלָה אֶתִּי מוֹלְבָנוֹן תְּבוּאֵי תְּשׁוּרֵי מְרֹאֵשׁ אֲמֵנָה מְרֹאֵשׁ שִׁנְיָר וְזֹרְבוֹן מִמְעֹנֹת אֲרִיֹת מִהֲרָרֵי זְמֹרִים". (שיר השירים ד' ח'). הפיצוץ הנורא שאירע בי"ד אב בנמל בירות בלבנון [הגימ' של מילה בלבנון 140 דומה לגימ' של שם החודש מנחם אב 141] שגרם להרוגים רבים ולאילפי פצועים ולהרס עצום בעיר עיקרו לפי חז"ל (יבמות ס"ד) הוא בשביל ישראל ככתוב (צפניה ג' ו', ז'): "הַכְרַתִּי גּוֹיִם וְשִׁמּוֹ פְּגוֹתָם הַזֹּרְבָתִי וְזוּצוֹתָם... אֲמֹרְתִי אֶף תִּירָא אֹתִי תִקְוִי בּוֹסֵר...".
 אכן האחראים על תושבי מפרץ חיפה ראו בכך לימוד על הסכנה הטמונה בריכוז חומרים מסוכנים בקרבת מקום ישוב. אולם ברור שהכוונה אינה רק במישור הארצי - הטכני

עופר וינטר חניך מכינה צבאית עלי. גם במבצע צוק איתן לפני כניסת חטיבתו לעזה הוא הקריא לחיילים את הדברים שמקריא כהן משוח מלחמה וגם אז בקרו אותו על כך, מכל מקום השינוי שהוא הוחזר לשירות למרות דברי האמונה שבפיו הוא חידוש חשוב.

והשבת שאחר מכן היא פרשת "ראה" היינו 'ראה' ולא רק האמן שה' נותן לפנינו את הבחירה: את הברכה אם נשמע בקול ה', וחלילה הקללה אם לא נשמע אל מצות ה', ומקרים אלו מוסיפים המחשה לעניין.

ועוד השבת היא חיללו שבת בעלי חנויות רבים, וחז"ל (שבת קי"ח ב') לימדו שאין השרפה מצויה אלא במקום שיש חילול שבת.

לקראת אלול שנה זו

אב נוטריקון אלול ב'א. חודש אב הוא חודש בין הזמנים וחופש מוסדות הבנות ואחר תשעה באב שבעה שבועות הנחמה, האנשים מבקשים פורקן אחר שלוש שבועות האבל, וזה מהווה ניגוד לרצינות הנחוצה לחודש אלול [כמו שכאב על כך מו"ר הגה"צ ר' יחזקאל לווינשטיין זצ"ל משגיח דשיבת פונביז'] אולי לכן כמעט בכל שנה ר"ל, מתרחשים אסונות בבין הזמנים, מסתבר שזה נועד להזכיר ליוצאים לנופש, שגם בחופש יש לנהוג בחרדת הדין וככתוב (תהלים ב' י"א): **עֲבְדוּ אֶת הַשֵּׁם בִּירְאָה וְגִילוֹ בְּרַעְדָּה.** בשבת מברכים חודש אלול בישיבת קלם היו אומרים בניגון של ימים נוראים, המקובלים עושים התרת נידויים כבר בט"ו באב כדי שתפילות ראש השנה יתקבלו. בערב ראש חודש עושים כמעט בכל מקום תפילות יום כיפור קטן. כך שתחושת ימי הרחמים והסליחות מורגשים כבר באב. והמקדמים מתחילים כבר בתמוז ונתנו סימן לדבר ראשי תיבות של המילה תמוז הן: **ת'שובה מ'שממש ו'בא ז'מנה.**

הדגים שבים רועדים באלול! או שמחים?

בחודש אלול תוקעים בכל יום בשופר לעורר, ככתוב (עמוס ג' ו'): **"אם יתקע שופר בעיר ועם לא יזדרדו".** ובאגרת המוסר של ר' ישראל מסלנט כתוב: **"לפנים בישראל אחזה פלצות מקול הקורא קודש אלול.** בזכרוני לפני למעלה משישים שנה כשלמדתי בישיבת פונביז' הגיע בחור חדש מירושלים ללמוד בישיבה, ביום שישי אחרי הסדר שאל בחור וותיק מהישיבה איך מגיעים לים? והלה נזף בו: באלול לים?! נזיפה זו הדהדה בנפשו לאורך כל ימיו חייו. לכן ישנה אמירה עממית שבאלול גם הדגים בים רועדים מפחד הדין. ובתפילות הימים הנוראים אנו מבקשים: **"וכן תן פחד על כל מעשיך ואימתך על כל מה שבראת..."**

והנה כתוב (תהלים צ"ו י"א-י"ג): **"ישמחו השמים ותגל הארץ ירעם הים ויבולאו. יעלו יידי וכל אשר בו אז ירגזו כל עיני יער"** למה הכל יוצא מגדרו בשמחה? **"לפני השם כי בא כי בא לשפט הארץ ישפט תבל בצדק ועמים באמונתו."** המשפט מביא שמחה, וכדברי חז"ל תענית ל' "לא היו ימים טובים לישראל כט"ו באב וכיום הכיפורים... בגלל מחילת עוונות... ובספר נחמיה (ח' ט'-י): **"ט. ויאמר נחמיה הוא התרשטא ועזרא הכהן הספר והלויים המבינים את-העם לכל-העם, היום קדש-הוא להשם: אלקיכם--אל-התאבלו, ואל-תבכו: כי בוכים כל-העם, כשמועם את-דברי התורה. י. ויאמר להם לכו אכלו משמנים וישתו במותקים... כי-קדוש היום, לא-דגיגו; ואל-תעצבו, כי-זדנת השם היא ביעיכם."** ועל השופר נאמר (מלכים א' א'

פרסמו שמחסן זיקוקים לאחר מכן שזה מחסן לחומרי נפץ מותרמים, החיזבאללה טען שהיה זה מיכל דלק, והסיבה הרשמית כעת היא שהפיצוץ היה במאגר אמוניה. ומומחים הכחישו זאת בגלל שלא פיצוץ אחד בלבד אלא כמה, דבר המתאים להתפוצצויות של טילים ופצצות.

דבר נוסף יתכן שזו הסיבה: לבנון היא חלק מגבולות הארץ וכמו סוריה שהיא כיבוש דוד ומצורפת לקדושת הארץ מדרבנן המקומות הללו מתרוקנים מתושביהם כדי שבהגיע הזמן יהיו מתאימים לישוב יהודים. כמו שכבר קרה בסוריה שעקב מלחמת האזרחים שם מיליונים עזבו את המדינה ההיא. השנה תשפ"ה היא בגימ' למילים "ושח גבהות אדם" יצור בלתי נראה כמו הנגיף מביא את האנושות להכיר בחולשתה ותלותה בבורא.

צרפת מרגישה חובה מיוחדת לדאוג ללבנון

במלחמת העולם הראשונה צרפת שחררה את לבנון מעול הטורקים והיה לה שם מנדט מסוים ולכן היא חשה מחויבות זו שראש הממשלה שלה הגיע לבירות בעצמו כדי לסייע להם. ויש רמז לדבר במקרא (מלכים א' פרק יז ט') נצטווה אליהו **"קום לך צרפתה אשר לצידון, וישבת שם; הנה צויתי שם אשה אלקמה, לכלכלך."** בנס שנעשה לה בזכותו שמעט הקמח והשמן לא פסקו כל הזמן. וכך ניצלה היא ובנה שהיה לאחד הנביאים הוא יונה בן אמיתי.

טרוור הבלונים המתחדש

אם- השם לא-ישמר-עיר, שוא שקד שומר. (תהילים קכ"ז א').

בערב שבת פרשת עקב התחדש טרוור הבלונים, שריפות ונפץ. ובאותה שבת קראנו בתורה את הכתוב (דברים ח' יח') **"וזכרת את השם אלהיך כי הוא הנתן לך כוז ללעשות וזיל..."** עלינו לדעת כי רק ה' הוא הנותן כח לעשות חיל! ולכן כל אותם אנשים שהיו בטוחים שאם הדבר יהיה תלוי בהם הם ילמדו את האויב לקח שלא יעזו יותר, והנה כל אותם צעקנים למיניהם כשנבחרו לשרי ביטחון גילו את אותה אוזלת יד. וגם בימים אלה קרה להיפך אחר איומי החיזבאללה לנקום על הריגת אחד מאנשיהם, וצה"ל גייס כוחות רבים להגן על צפון הארץ, והנה הפיצוץ בלבנון שהכניס את לבנון למצב חירום, שיחרר את צה"ל מהחשש הזה, כל זה הדבר והיפוכו, להראות: שהן סילוק הסכנה והן הטרור, אינו תלוי אלא בגזרת שמים. ומסתבר מאד שזו הסיבה שהפסדנו את הגאולה שהייתה אמורה לבוא בשנת תשכ"ח ככתוב בספר מדבר קדמות (להחיד"א) שהכתוב (בראשית א' ב') **"...ורווח אלהקים ברוחפת על פני המים"**, ופרשו רז"ל במדרש רוח אלוקים זה רוחו של מלך המשיח. והמילה **מרחפת** היא בגימ' **תשכח**. ומשום כך הייתה מלחמת ששת הימים כהכנה לזה, והנסים היו גדולים גם אנשים רחוקים הכירו בכך, והנה לאחר זמן לא רב שכחו את כל ההתפעלות שלהם מהנסים ונכשלו בחטא של אמונה בכוחו של צה"ל, עד כדי כך הדרדרו שמשרד ממשלתי הוציא חוברת הסברה בשם אתה עשית זאת ר"ל. וזה היה בניגוד לישעיה גביש מפקד פיקוד הדרום אותה מלחמה שהכניס בפקודת היום את הפסקה **ויהי ה' עמכם למרות התנגדות קצין חינוך**, וגם אחר המלחמה הוא היה מראה את פקודת היום הזו בגאווה. ומסתבר שלכן זכה לנסים הגדולים שהיו במלחמה נגד מצרים.

דובר צה"ל הסתיר את דברי האמונה שהמפקד שנתמנה לפקד על יחידה מיוחדת בצבא נאם בעת קבלת התפקיד שמו

שאפילו אם הם ניזוקו מאי השמירה, וכמו מעשה עמלק שקירר את פחד האומות לפגוע חלילה בעם ישראל אחר הנסים שהיו ביציאת מצרים אפילו שעמלק ניזוק מכך, ואמרו רז"ל על כך: משל לאמבטי רותחת שאין כל בריה יכולה לירד לתוכה, בא בן בליעל אחד ירד וקפץ לתוכה, אף על פי שנכווה, הקרה אותה בפני אחרים.

הבחירות בארצות הברית

לקראת הבחירות הקרובות בארצות הברית בחר המועמד הדמוקרטי ג'ו ביידן בסגנית בשם מקלה האריס בת לאם הודית, אמנם נחשבה בעבר כפרו ישראלית, אבל אין לדעת איך יהיו הדברים, משום שהמפלגה הדמוקרטית שינתה כיוון ביחסה למדינת ישראל. וגם אם כמו שצופים שאם הם יצליחו בבחירות, ג'ו ביידן הוא זקן וחושבים שהיא תחליף אותו בתוך הקדנציה, השותפות שצפה יצחק אבינו שתהיה באחרית הימים שעשו יעזור ליעקב כמו שקורה עכשיו בארצות הברית תמשך, ומענין, שאימה היא הודית וגם אביה הוא ממוצא אפריקני ולא שייכת כלל לעשוי. רמז יש בפרשת עקב [השבוע לפני שהיא נבחרה בו] בה נאמר (דברים ז' כב'): "וַיִּשְׁלַח הַשֵּׁם אֶלְלֵקִיָּהוּ אֶת הַגְּזִיִּים הָאֵל מִפְּנֵיָהּ בְּעֵט בְּעֵט...". וזה מקביל לכתוב הדומה בפרשת משפטים, והנה שם באותה פרשה [משפטים] באותו מקום שכתוב נמצאו בדילוגים של 4 מילים בדילוגים שונים: טראמפ, נשיא ארה"ב, תשע"ז. ואכן הוא קידם את הישוב היהודי בארץ תחילה הכיר בירושלים כבירת ישראל, לאחר מכן הכיר בגולן ולבסוף בהתנחלויות דבר שהיא מתנגדת לו, כי היא בעד תכנית שתי המדינות.

כתוב (תהלים קכ"ו א'): "בְּיִשׁוּב הַשֵּׁם אֶת־שִׁיבֹת צִיּוֹן הָיִינוּ כְּצִלְקָיִים". והנה המפלגות בארה"ב מכונות בדימוי מעולם החי, הדמוקרטית לחמור והמילה חמור נמצאת בשם המפלגה מלבד אות ח' שהיא מסמלת את אחרית הימים, והמפלגה הרפובליקנית בפיל והיא נמצאת כולה בתוך שם המפלגה. ובגמרא ברכות פרק ט' מבואר בפתרון חלומות; הרואה חמור בחלום יצפה לישועה, והרואה פיל בחלום אין זה סימן טוב. ואכן בעת הקמת המדינה הרפובליקנים היו נגד הדמוקרטים בראשות הנשיא הרי טרומן [שהוא בגימטריא 'כ(ו)רש' והארכנו בזה במקום אחר] סייעו מאד. מוסיפה הגמרא ושואלת למה הרואה פיל זה לא טוב הרי נאמר הרואה פיל בחלום פלא יעשה לו; ועונה: פיל בעל אוכף - היינו מאולף ומרוסן, זה סימן טוב. ובזמן האחרון הדמוקרטים הפכו את המתירנות לדגל ומאז השתנה היחס לרעת ישראל, ולהפך במפלגה הרפובליקנית השמרנית לטובת ישראל.

שם הסגנית הנבחרת הוא קמלה [אותיות המקל] דווי האריס שהן בגימ' 477 הדומה לגימ' של המילים; מקל מכה יהודי ארה"ב 478. יש לחשוש שמא חלילה מבשר דברים שיש לחשוש מפניהם.

המכון להסרת מכשול איסור תולעים לזיכוי הרבים!
ניתן להזמין הרצאות מהרב שליט"א בעניין תולעים ודרכי הטיפול בהם 054-841-6169

לעילוי נשמת מִיִּשָּׁה בן תמרה ויצחק ת.נ.צ.ב.ה.

תרומות והקדשות: 052-718-9446, 058-325-8278

ספרי רבנו על המדף: 1. חודש רחמים והסליחות, **2.** פתח לדופקים בתשובה, **3.** פתחי תשובה, **4.** "דבר חודש בחודשו" ממספר 1 עד מספר 50 בכריכת ספר, **5.** ענף עץ עבות, **6.** משמעות גח סוכות
 ניתן להשיג את הספרים בחנות "יש כיסוי" [סריגת שוורץ], מלכי ישראל 1, ירושלים טל' 02-5383955

הודעה חשובה לבעלי פלאפון מפוקח: ניתן להתקשר למערכת בדוא"ל או בפלאפון ולקבל העלונים לפלאפון.

להערות והארות, ולקבלת העלון במייל ולתגובות: אש"ל - איגוד שומעי לקחו של רבינו: eezugs@gmail.com

לט-מא(י) **לט**. "... וַיִּקְוּ צְדִיק הַכֹּהֵן אֶת-קָרְן הַשֶּׁמֶן, מִן-הָאֹהֶל, וַיִּמְשֹׁז, אֶת-שְׁלֹמֹה; וַיִּתְקַע, בַּשּׁוֹפָר, וַיֹּאמְרוּ כָל-הָעָם, יִזְי הַמֶּלֶךְ שְׁלֹמֹה. **מ** וַיַּעֲלוּ כָל-הָעָם, אֲזוּרָיו, וְהָעָם מְזוּלְלִים בְּזוּלְלִים, וְשִׁמְזוּזִים שִׁמְזוּזִים שְׁמֹזָה גְדוּלָה... **מא**... וַיִּשְׁמַע יוֹאָב, אֶת-קוֹל הַשּׁוֹפָר, וַיֹּאמֶר, מִדֹּעַ קוֹל-הַקְּרִיָה הַזֹּאת " וּבַת־הַיְלִים (ק"נ ג-ה'): " **ג** הַלְלוּהוּ בַתְּקַע שׁוֹפָר הַלְלוּהוּ בַּבָּבֶל וּבְצוּר **ד** הַלְלוּהוּ בַתֶּף וּמְזוּזֵל הַלְלוּהוּ בְּמִנִּים וְעִנְיָב **ה**... הַלְלוּהוּ בְּצִלְצְלֵי תְרוּעָה "

ימי הדין מכונים "ימים נוראים" לשון הכוללת מורא וגדלות, והנה, לכאורה מצאנו שתי הנהגות סותרות, האריז"ל בעת תקיעת השופר בראש השנה בכה בתשובה, ואילו הגר"א היה שמח מאד בהמלכת ה' בשופר. הגאונים בבבל נהגו בראש השנה לצום כדי לכפר על החטאים.

והסבר הדבר: בגולה עיקר העבודה בימים הנוראים היתה יראה כי בזמן שאדם מצוי בפחד מהסביבה קל לו יותר להשתמש במידת היראה (כעין שהיה אצל מו"ר הגה"צ רבי יחזקאל לווינשטיין שלא רצה להספיד נפטר חשוב, וסיפר לבני ביתו את סיבת סירובו: באותו שבוע נפטר לו נכד, ואילו הוא היה מספיד באופן טבעי הוא בוכה בגלל יגונו על נכדו והרואים היו חושבים שהוא בוכה על הנפטר והוא היה זהיר במידת האמת. היינו בעיקר עבודת עבד וזה בכלל מה שאמרו משחרב המקדש אין להקב"ה בעולמו אלא ד' אמות של הלכה "נעשה" עיקר וללא אגדה שהיא "ונשמע" רוח המצווה כבן השואל את אביו לטעם הבקשה כדי לעשותה בשמחה ולהוסיף לפי רוח הבקשה).

ועתה כיוון שאנו נמצאים במצב של ישיבה לבטח בארץ כנבואת זכריה עוד ישבו זקנים וזקנות בחוצות ירושלים איש משענתו בידו מרוב ימים, ורחובות ירושלים ימלאו ילדים וילדות משחקים ברחובותיה". ואכן רק בארץ ילדים ואף ילדות חוזרים לביתם לבדם בלילות משמחת בר מצווה או חתונה ללא חשש. לכן העבודה בימים הנוראים היא בעיקר אהבה. אלול ראשי תיבות איני לידודי וידודי לוי. וגם אחד מגדולי הדור הקודם ביאר שהעבודה בימינו שקרובים לימות המשיח היא אהבה יותר מאשר יראה.

אולם אין אהבה בלא יראה גם כן, כדברי המדרש (פרשת ואתחנן), שאין אהבה ויראה יכולים להיות יחדיו אלא בעבודת הבורא, ולכן למרות האמור שבימינו טבע האדם שלא שייך ליראה, וגם אנו חסרים את הדוגמה של יראי ה' היראים מהדין, כנוסח תפילת "ונתנה תוקף קדושת היום": "...ומלאכים יחפזון וחיל וחרדה יאחזון ויאמרו הנה יום הדין... מי במים ומי באש מי בחרב ומי בחיה... מי ינוח ומי ינוע מי יעשר ומי יורש" והשפעת הירא משפיעה על סביבותיו כטעם הכתוב (דברים כ' ח'): "...מי הָאִישׁ הַיָּרָא וְרַף הַלֵּבָב יִכֶּה וַיִּשֶׁב לְבֵיתוֹ וְלֹא יִמַּס אֶת לִבָּב אֲזוּיוּ כְּלָבָבוֹ". כי טבע האדם להיות מושפע מהסובבים אותו.

חשיבות גדולה ליראה כי בזמן שאדם מפחד מסכנה הוא מגלה כחות בלתי מוכרים, הוא עשוי לרוץ יותר מהרץ המהיר ביותר כשבורח מרוצחיו עשוי לקפוץ ולעבור מכשולים בלתי עבירים, לפני שנים היה מקרה שאם כדי להציל את בנה הרימה חלק ממכונית ושלפה את ילדה משם.

לכן מן הראוי שבחודש זה נעביר לנגד עינינו את הפחד ששרר בציבור בתחילת הגל הראשון של הקורונה, הסתגרות מוחלטת בין הורים מבוגרים לילדיהם ונכדיהם ועוד יותר מפני זרים למרות הקושי הגדול, חיטוי הידיים נשמר בכל פעם. אבל בעוונות עתה כבר רבים לא נוהרים כמו שהיה בתחילה, בגלל ההרגל שמחליש את הרגש וכמו גם באלול שבתחילתו יותר חשים את חרדת הדין ואחר כמה ימים כבר הרגש הטבעי נחלש כמו בכל דבר שהשגרה ממיסה את ההתרגשות שבתחילה. לכן רבים מחדשים את ההתעוררות על ידי ריבוי שמיעת שיחות התעוררות ולימוד עצמי בספרי מוסר מעוררים. עוד למדנו מההתקררות של הרגשות באותם זמנים שישנם אנשים שלא שמרו כראוי, ויותר מכך